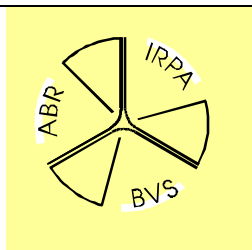

**BELGISCHE VERENIGING
VOOR
STRALINGSBESCHERMING**

**ASSOCIATION BELGE
DE
RADIOPROTECTION**

Maatschappelijke zetel c/o SCK-CEN
Herrmann Debrouxlaan 40,
B-1160 Brussel

Secretariaat: Véronique Mertens
c/o FANC-AFCN
Ravensteinstraat 36, 1000 Brussel

Tel: 02-289.21.27

E-mail:

Office@bvsabr.be

Internet:

<http://www.bvsabr.be>

Siège social c/o SCK-CEN
Avenue Herrmann Debroux 40
B-1160 Bruxelles

Secrétariat : Véronique Mertens
c/o FANC-AFCN
rue Ravenstein 36, 1000 Bruxelles

**Advies van de Belgische Vereniging voor
Stralingsbescherming**

**aangaande de reorganisatie van en het toezicht op
de stralingsbescherming in België**

18 september 2015

Inhoud

Samenvatting van het advies.....	3
Referentiedocumenten	5
Huidige reglementaire situatie	5
Probleemstelling.....	7
Advies	8
Betreffende de organisatie van de stralingsbescherming binnen de inrichting	9
Advies- en toezichtfunctie naar de lijnhierarchie:	9
Goedkeuringsfunctie:	11
Interventieopdracht:.....	12
Betreffende RPE en RPO:	13
Uitbesteding:.....	15
Opleidings- en kennisvereisten:	16
Organisatie van de IDPBW:	17
Betreffende de organisatie van het toezicht door de Overheid.....	17
Bijlage 1. Artikel 23 ARBIS.....	19
Bijlage 2. Relevante artikels uit de richtlijn 2013/59/EURATOM.....	25
Bijlage 3. Leden van de BVS die deelnamen aan de vergaderingen van de werkgroep.....	27

Samenvatting van het advies

Iedere exploitant of ondernemingshoofd dient binnen zijn IDPBW, waar deze bestaat, een voltijds beschikbare veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* aan te stellen. Deze is op algemene wijze belast met het geven van adviezen omtrent de maatregelen die door de hiërarchische lijn worden genomen teneinde de naleving van het reglement en de beslissingen van het Agentschap te garanderen, voor wat betreft de veiligheid en gezondheid van de arbeid en de radiologische veiligheid van de werkplaats en de omgeving. Teneinde deze adviesfunctie te realiseren oefent de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* intern toezicht uit op de activiteiten die een potentiële of reële blootstelling aan ioniserende straling inhouden. Via de adviesopdracht zal de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* de hiërarchische lijn ondersteunen bij de implementatie van de maatregelen inzake radiologische veiligheid.

Naast deze adviesopdracht is de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* belast met het voorafgaandelijk goedkeuren van werkplannen en ontwerpen. Dit impliceert o.a. goedkeuring van de inplanting van nieuwe installaties in de inrichting, wijzigingen aan bestaande installaties, nieuwe procedures, werkmethodes, meet- of karakteriseringstechnieken (waaronder vrijgavemethodes), experimenten, proefnemingen, proeven, behandelingen of manipulaties van welke aard dan ook, met inbegrip van het vervoer binnen of buiten de inrichting. Dit geldt uiteraard voor wat betreft het risico op blootstelling aan ioniserende straling of het risico van criticaliteit, voor zover hiertoe geen aanpassing van de bestaande vergunning nodig is. Verder is de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* belast met het goedkeuren van de verslagen omtrent de omstandigheden waarin blootstellingen bij incidenten en ongevallen plaatsvonden, alsook de maatregelen die moeten getroffen worden om incidenten en ongevallen te voorkomen.

Bovenop de advies- en goedkeuringsopdracht wordt de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* met de nodige macht bekleed om werkzaamheden stil te leggen wanneer een risicovolle arbeidssituatie geïdentificeerd wordt met ernstig risico voor de werkers, de bevolking of het leefmilieu.

De preventieopdracht van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* sluit aan bij de gedetailleerde taken die door de Richtlijn 59/2013/EURATOM aan de RPE worden toegekend, doch overstijgt deze wat betreft de goedkeuringsfunctie en de interventieopdracht. Ook worden in dit advies enkele taken behorende tot de adviesfunctie van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* voorzien die niet zijn opgenomen in de richtlijn.

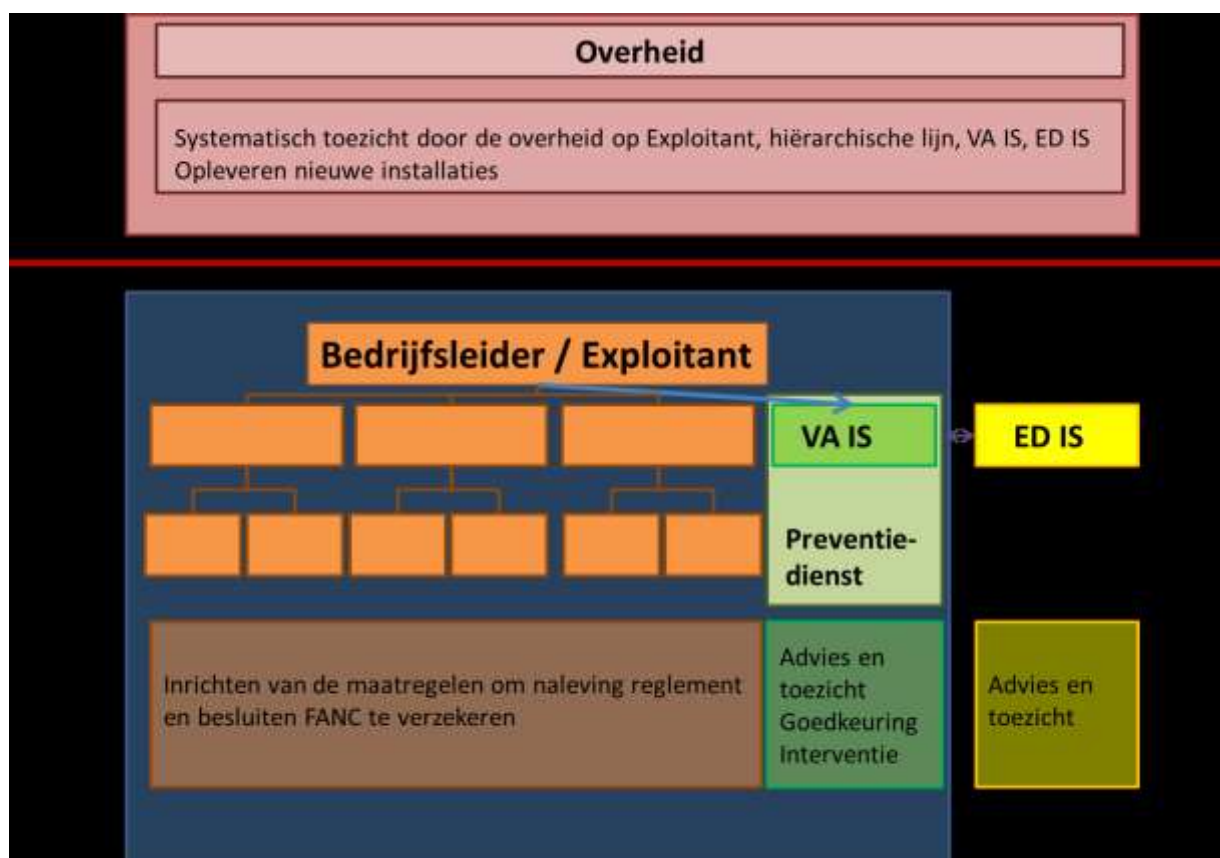
De taken waarvoor de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* niet over voldoende kennis, ervaring of mankracht beschikt, kunnen in het algemeen worden gedelegeerd, geheel of gedeeltelijk, aan een externe dienst *Ioniserende Straling*. Een dergelijke delegatie vermindert echter op geen enkele wijze de verantwoordelijkheid van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling*. In functie van de categorie van de inrichting en de grootte van de radiologische en nucleaire risico's zijn er specifieke taken die niet kunnen worden gedelegeerd.

Het opleidings- en kennisniveau van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* dient in overeenstemming te zijn met de taken die deze veiligheidsadviseur minimaal zelf dient uit te voeren. De taken binnen de preventieopdracht vergen dan ook vaak geen doorgedreven

technische expertise. Er dient echter ook de nodige aandacht te worden besteed aan een minimaal vereist ervaringsniveau.

De huidige bepaling dat het hoofd van de DFC tevens de preventie-adviseur is belast met de leiding van de IDPBW vervalt. In de plaats wordt een minimaal kennisniveau inzake radiologische veiligheid vastgelegd voor de preventie-adviseur belast met de leiding van de IDPBW, in functie van de categorie van de inrichting.

De Overheid houdt op onafhankelijke en systematische wijze toezicht op de radiologische veiligheid in de door haar vergunde inrichtingen. Hiertoe organiseert zij zichzelf op dusdanige wijze dat dit toezicht op efficiënte en effectieve wijze gerealiseerd wordt. Zij kan hierbij desgewenst een gedeelte van haar taken toevertrouwen aan één of meerdere organisaties. Dergelijke organisaties mogen op geen enkele wijze optreden als externe dienst *Ioniserende Straling* of enige andere dienst verlenen aan exploitanten. Op deze wijze wordt een strikte scheiding tussen de toezichthoudende opdrachten en de dienstverlening aan exploitanten gegarandeerd. De Overheid dient de criteria waaraan deze organisaties dienen te voldoen eenduidig vast te leggen.

Referentiedocumenten

- Richtlijn 2013/59/Euratom van 5 december 2013 van de Raad tot vaststelling van de basismethoden voor de bescherming tegen de gevaren verbonden aan de blootstelling aan ioniserende straling, en houdende intrekking van de Richtlijnen 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom en 2003/122/Euratom
- Koninklijk besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen (ARBIS)
- Wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk
- Koninklijk besluit van 17 oktober 2011 betreffende de fysieke beveiliging van het kernmateriaal en de nucleaire installaties
- Koninklijk besluit van 30 november 2011 houdende veiligheidsvoorschriften voor kerninstallaties
- Advies van de Belgische Vereniging voor Stralingsbescherming aangaande de implementatie van de concepten “RPE - RPO” in België, 2014

Huidige reglementaire situatie

De *dienst voor Fysische Controle* (DFC) is vandaag in België fundamenteel voor de radiologische veiligheid (stralingsbescherming en nucleaire veiligheid¹) van zowel de werknemers als de bevolking en het leefmilieu bij praktijken met ioniserende straling (de stralingsbescherming van de patiënt wordt op geen enkel ogenblik in deze tekst geïllustreerd). Het oprichten van een dergelijke DFC wordt verplicht binnen elke inrichting die deze activiteiten uitvoert. Dit is de rechtstreekse verantwoordelijkheid van de exploitant of het ondernemingshoofd. Deze DFC wordt belast met de organisatie van en het toezicht op alle maatregelen die worden genomen om het respecteren van de regelgeving inzake radiologische veiligheid mogelijk te maken. De regelgeving kent op deze wijze een actieve en rechtstreekse verantwoordelijkheid toe aan de DFC met betrekking tot de radiologische veiligheid van de werknemers van de inrichting, maar eveneens van de bevolking en het leefmilieu die worden blootgesteld aan de radiologische risico's verbonden aan de uitbating van de inrichting. Via deze bepalingen krijgt de DFC ook een zekere (lokale) rol toebedeeld inzake justificatie en zelfs een belangrijke rol inzake de optimalisatie van de blootstellingen die gebeuren binnen de inrichting.

Een dergelijke DFC dient te worden geleid door een *deskundige bevoegd in de fysische controle*, (Art. 23 ARBIS) die dient te worden erkend door de toezichhoudende overheid (Art. 73 ARBIS). In de klasse I inrichtingen dient deze deskundige intern aan de onderneming te zijn. In de andere inrichtingen waar gebruik wordt gemaakt van ioniserende straling kan deze deskundige extern zijn aan de inrichting. In de inrichtingen waar een deskundige intern is, dient deze rechtstreeks aan de exploitant of het ondernemingshoofd te rapporteren en dient bovendien de goede werking van de (interne) DFC te worden gecontroleerd door de toezichhoudende overheid. Deze rol wordt

¹ Stralingsbescherming en nucleaire veiligheid: *de bescherming van personen tegen de blootstelling aan ioniserende straling of radioactief materiaal en de veiligheid van stralingsbronnen*, met inbegrip van de middelen om dit te bereiken en de middelen om *ongevallen* te voorkomen en om de gevolgen van *ongevallen* te beperken mochten ze toch optreden (naar IAEA Safety Glossary 2007)

opgenomen door het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC), conform aan de bepalingen van de Wet van 15 april 1994 betreffende de bescherming van de bevolking en het leefmilieu tegen ioniserende straling. Het FANC kan de taak uitbesteden aan een extern organisme: een Erkende Instelling (EI). In de inrichtingen die niet beschikken over een interne deskundige bevoegd in de fysische controle, dient de opdracht van de DFC te worden toevertrouwd aan één van deze EI. De aanstelling van een EI gebeurt op voordracht van de exploitant of het ondernemingshoofd, doch dient te worden bekrachtigd door de toezichthoudende overheid. In dit geval is de verplichting tot interne expertise inzake radiologische veiligheid veel minder duidelijk geformuleerd.

Verder is het belangrijk op te merken dat naast de exploitant of het ondernemingshoofd en de DFC, de Aangestelde voor de Bewaking (AvB) (Art. 30.4 ARBIS) ook nog verantwoordelijkheden toebedeeld krijgt. Volgens de regelgeving treden ze formeel gezien op als adjuncten van de DFC voor wat betreft de acties die zij nemen inzake radiologische veiligheid, doch het zijn in praktijk personen met een exploitatieverantwoordelijkheid die specifieke aandacht hebben voor en specifieke taken opnemen met betrekking tot radiologische veiligheid en die optreden als lokale contactpersonen voor de DFC. De concrete invulling van deze AvB is nauwelijks gespecificeerd in de huidige regelgeving en kent een andere vorm afhankelijk van het type (en middelen en noden) van de inrichting. Effectief, in inrichtingen van klasse I wordt de AvB veelal gezien als een “agent Stralingsbescherming”, die een voltijds lid van de DFC is, terwijl in het merendeel van de klasse II en III installaties die effectief deze functie hebben geïmplementeerd, de AvB een lid is van de lijnhierarchie verbonden aan een bepaalde gecontroleerde zone. De huidige regelgeving voorziet ook geen specifiek opleidingsniveau, noch kennis in zake radiologische veiligheid voor deze AvB, voor wie overigens geen erkenning of accreditatie door de toezichthoudende overheid wordt voorzien.

Naast de specifieke regelgevingen inzake radiologische veiligheid van werknemers, de bevolking en het leefmilieu, voorziet de Belgische regelgever in een meer globale wet- en regelgeving inzake preventie van arbeidsrisico's. Deze regelgeving verplicht elke werkgever te beschikken over een interne dienst voor preventie en bescherming op het werk (IDPBW). Binnen deze dienst moet een preventieadviseur aangesteld zijn (niveau afhankelijk van de grootte en de risico's van de onderneming). De IDPBW moet de werkgever, de leden van de hiërarchische lijn en de werknemers bijstaan bij de toepassing van de regelgeving inzake het Welzijn van de werknemers. De opdrachten van de IDPBW staan beschreven in de welzijnswet van 4 augustus 1996 en de bijhorende Koninklijke Besluiten. De vijf disciplines die beschouwd moeten worden zijn: arbeidsveiligheid, arbeidsgeneeskunde, arbeidshygiëne, psychosociale aspecten en ergonomie. De preventieadviseur - arbeidsgeneesheer heeft specifieke opdrachten i.v.m. gezondheids-toezicht, EHBO en wisselwerking mens en werk.

De opdrachten en taken van de preventiedienst kunnen worden uitgevoerd door ofwel een interne (IDPBW) ofwel een externe (EDPBW) preventiedienst. In functie van de grootte en de risico's van de onderneming dienen bepaalde taken echter steeds intern uitgevoerd te worden. De externe preventiediensten dienen erkend te zijn door FOD WASO en hebben het statuut van een VZW. Ze bestaan uit een afdeling gezondheidstoezicht en een afdeling risicobeheer. In een overeenkomst met de werkgever moet de omvang van de opdrachten van de EDPBW vastgelegd worden. Een minimum aantal prestaties is bij wet vastgelegd.

De werkgever moet in bepaalde gevallen beroep doen op een externe dienst voor technische controle op de werkplaats (EDTC) om bepaalde onderzoeken en controles te laten uitvoeren op machines, installaties, arbeidsmiddelen en beschermingsmiddelen, waaruit moet blijken dat ze conform zijn met de wetgeving en dat ze geen gebreken vertonen die het welzijn van de werknemers bij het uitvoeren van het werk kunnen beïnvloeden. De EDTC's moeten de rechtsvorm van een VZW aannemen en dienen BELAC geaccrediteerd te zijn. Ze dienen onafhankelijk te zijn en kunnen niet tegelijkertijd EDPBW zijn. Zij mogen andere onderzoeken en controles verrichten dan deze in de wet vermeld, als daardoor hun onafhankelijkheid niet in het gedrang komt en er geen belangenconflict bestaat met de personen die betrokken zijn bij het ontwerp, de fabricage, de installatie of het gebruik van de diverse toestellen en beschermingsmiddelen die ze controleren.

Het toezicht op de naleving van de welzijnswetgeving ligt bij TWW (Toezicht Welzijn op het Werk) van FOD WASO, die de vroegere arbeids- en medische inspectie integreert.

Daar de regelgeving inzake radiologische veiligheid vandaag niet geïntegreerd wordt in deze preventieregelgeving, er voor beide regelgevingen een aparte toezichthouder wordt gecreëerd en er belangrijke conceptuele verschillen bestaan inzake verantwoordelijkheden, is het vandaag niet altijd duidelijk op welke wijze beide regelgevingen inzake preventie van arbeidsrisico's op elkaar articuleren. Het algemeen reglement (ARBIS) eist dat in inrichtingen met een interne DFC de deskundige bevoegd in de fysische controle, vereiste uit de regelgeving inzake radiologische veiligheid, ook de leiding heeft over de Interne Preventiedienst (IDPBW), in het leven geroepen door de preventiewet. De inrichtingen van klasse I hebben dan ook reeds stappen gezet die gericht zijn op de integratie van de beide structuren. Echter, het hoger aangehaalde probleem van articulatie tussen de beide regelgevingen staat vandaag, zeker in de andere inrichtingen, een holistische benadering van de arbeidsrisico's (gedeeltelijk) in de weg.

Probleemstelling

De werkzaamheden van de werkgroep werden georiënteerd rondom een reeks probleempunten die in de huidige organisatie en toezicht op de radiologische veiligheid werden geïdentificeerd. Deze probleempunten werden geformuleerd onder de vorm van vragen waarop de werkgroep via zijn advies een antwoord heeft proberen te geven. De probleempunten / vragen werden geïdentificeerd door de leden van de werkgroep voorafgaandelijk aan de vergaderingen en aangevuld met de specifieke punten die bijkomend naar voor kwamen tijdens de vergaderingen en discussies. De probleempunten die werden geïdentificeerd voorafgaandelijk aan de vergaderingen waren de volgende:

- Integratie nucleaire veiligheid (NV) en stralingsbescherming (SB)
- Integratie SB en DFC binnen de preventiedienst
- Verhogen van de aanwezigheid van DFC
- Organisatie & onafhankelijkheid 2de niveau van toezicht
- Werking en verantwoordelijkheden DFC
- Integratie ADR veiligheidsadviseur (klasse 7) binnen DFC
- Het precieze statuut van de AvB en de implementatie binnen de verschillende inrichtingen

Met betrekking tot de integratie van de DFC binnen de preventiedienst in de praktijk werden er door bepaalde inrichtingen (essentieel de klasse I inrichtingen waarvoor het huidige reglement een vereiste terzake bevat) reeds integratiestappen genomen. Dit dient echter reglementair veel sterker te worden verankerd en de precieze modaliteiten terzake verdienen zeker te worden gepreciseerd. Ook in het licht van de transpositie van de Richtlijn 59/2013/EURATOM, en meer bepaald de implementatie van de concepten RPE en RPO, elk met hun eigen taken en verantwoordelijkheden, dient deze integratie bekeken te worden. Een afstemming met het reglementair gebeuren op Europees vlak is derhalve aangewezen.

In het advies “RPO/RPE” van de BVS (2014) werden reeds enkele van deze punten belicht, doch vanuit de transpositie van de richtlijn 2013/59/EURATOM binnen het bestaande kader van de Belgische regelgeving en niet zozeer vanuit een globale visie op het toezicht op de radiologische veiligheid, wat de insteek is van onderhavig advies. Er werd er uiteraard rekening gehouden met de inhoud van het eerdere advies, en in de mate van het mogelijke werd het gevolgd.

De problematiek betreffende het statuut en de opleidingsvereisten voor de AvB werd reeds hoger in deze tekst aangehaald, essentieel in het licht van de verschillende implementatiemodaliteiten die men vandaag in de praktijk observeert. De formulering in het huidige reglement is derhalve duidelijk te beperkt en onvoldoende eenduidig. Aangaande de opleidingsvereisten formuleerde de BVS reeds een advies (zie advies “RPO/RPE” van de BVS - 2014).

Advies

Op basis van de discussies binnen de werkgroep tijdens de 7 vergaderingen, waarbij consensus werd nagestreefd onder de soms uiteenlopende standpunten, formuleert de BVS het hierna volgend advies met betrekking tot de organisatie en het toezicht op de radiologische veiligheid in België. Binnen dit advies worden een aantal nieuwe begrippen en termen ingevoerd (o.a. de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling*). De reden waarom dit gebeurt is om geen dubbelzinnigheden toe te laten bij de lectuur en de interpretatie van het advies wanneer het gaat over de verschillen tussen de huidige situatie en deze opgenomen in dit voorstel. De BVS heeft dan ook geenszins de bedoeling om naast de lijst van reeds bestaande begrippen, termen en functies een reeks nieuwe termen in te voeren. Enkel binnen het concept van dit advies bleek het zinvol en zelfs nodig te zijn om aan de hand van een aparte terminologie het onderscheid tussen de bestaande situatie en de beoogde situatie scherp te stellen. Er zal in deze tekst dan ook systematisch gebruik worden gemaakt van de ingevoerde terminologie Dit dus om enerzijds duidelijk te maken wanneer er verwezen wordt naar de bestaande situatie of naar de voorgestelde situatie. Anderzijds ook omdat de voorgestelde situatie een andere invulling inhoudt van het takenpakket van de personen verantwoordelijk voor het (intern) toezicht op de stralingsveiligheid en wat dan ook weer een ander verantwoordelijkheidsniveau met zich meebrengt. Om geen dubbelzinnigheid toe te laten in deze bleek het gebruiken van een duidelijk andere terminologie noodzakelijk.

Over 2 specifieke punten is het echter niet mogelijk gebleken binnen de werkgroep een consensus te bereiken. Om deze reden werd er door 3 leden van de werkgroep, in overleg

met het Bureau van de Vereniging, geopteerd om een minderheidstandpunt te formuleren dat integraal opgenomen is als bijlage 1 aan dit advies.

Betreffende de organisatie van de stralingsbescherming binnen de inrichting

Teneinde de integratie van de radiologische veiligheid binnen de preventiedienst te bevestigen en te expliciteren, zal het onderhavig advies de term “veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling*” invoeren, ter vervanging van het hoofd van de DFC. Echter de taken (en de bijhorende verantwoordelijkheden) van deze zijn niet zomaar één op één op elkaar over te dragen, wat dan ook de reden is voor het invoeren van een nieuwe terminologie. De taken en verantwoordelijkheden van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* kunnen functioneel opgesplitst worden in een advies- en toezichtfunctie, een goedkeuringsfunctie en een interventieopdracht. Dit deel van het advies is er dan ook op gericht om de taken en verantwoordelijkheden van deze vernieuwde functie vast te leggen en te preciseren.

Merk bovendien op dat de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* ingevoerd wordt ter vervanging van het hoofd van de DFC. Het is dan ook belangrijk om zich bij de lectuur van dit advies te realiseren dat de DFC vervangen wordt door een functionele eenheid (cel, dienst, afdeling, ...), binnen de IDPBW, die collectief instaat voor het geheel van taken en verantwoordelijkheden die worden toevertrouwd aan de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* zoals hierna opgesomd. Deze functionele eenheid kan uiteraard bestaan uit 1 persoon, nl. de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling*.

Advies- en toezichtfunctie naar de lijnhiërarchie:

Iedere exploitant of ondernemingshoofd dient binnen zijn IDPBW, waar deze bestaat, een voltijds beschikbare veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* aan te stellen. Deze is op algemene wijze belast met het geven van adviezen omtrent de maatregelen die door de hiërarchische lijn worden genomen teneinde de naleving van het reglement en de beslissingen van het Agentschap te garanderen, voor wat betreft de veiligheid en gezondheid van de arbeid en de radiologische veiligheid van de werkplaats en de omgeving. Teneinde deze adviesfunctie te realiseren oefent de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* intern toezicht uit op de activiteiten die een potentiële of reële blootstelling aan ioniserende straling inhouden. Via de adviesopdracht zal de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* de hiërarchische lijn ondersteunen bij de implementatie van de maatregelen inzake radiologische veiligheid.

Argumentatie: Teneinde een holistische benadering van de arbeidsrisico's te realiseren adviseert de BVS om de stralingsbescherming en nucleaire veiligheid te integreren binnen de preventiestructuur. De huidige taken en verantwoordelijkheden van de DFC, die ook het inrichten van beschermingsmaatregelen inhouden, worden daarbij in een eerste fase vernauwd tot een advies- en toezichtopdracht voor de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling*. Het is hierbij dan ook belangrijk te noteren dat de verantwoordelijkheid tot het inrichten van beschermingsmaatregelen tot de expliciete opdracht van de lijnhiërarchie behoort. De adviesrol die op deze wijze aan de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* wordt toegekend, laat dan ook toe om de verantwoordelijkheid van de gehele lijnhiërarchie m.b.t. stralingsbescherming en nucleaire veiligheid duidelijk te expliciteren en scherper te stellen. De veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* zal dan ook optreden ter

ondersteuning van de hiërarchische lijn bij het implementeren van de maatregelen inzake radiologische veiligheid.

Een verduidelijkende lijst aangaande wat het toezicht in relatie tot de advies- en toezichtfunctie omvat, kan toegevoegd worden in de regelgeving, al is dit op zich niet noodzakelijk (zie ook verder onder de paragraaf betreffende RPO en RPE). Bovendien dient in voorkomend geval de lijst met opdrachten en verantwoordelijkheden te worden uitgebreid met de elementen van nucleaire veiligheid die vandaag opgenomen zijn in het KB *Nucleaire Veiligheid* van 30/11/2011. Indien een dergelijke gedetailleerde lijst wordt toegevoegd, dient er bijzondere aandacht aan te worden besteed dat de verantwoordelijkheden van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* binnen deze adviesopdracht op geen enkel ogenblik overlappen met de verantwoordelijkheden van de exploitant of het ondernemingshoofd en de hiërarchische lijn en dat deze detaillering tevens in lijn blijft met de globale adviesfunctie. Zo behoort bv. het opstellen en bijhouden van een afvalregister en het bepalen van de omstandigheden waarin blootstellingen bij ongeval plaatsvonden, alsook de studie van de maatregelen die moeten getroffen worden om incidenten en ongevallen te voorkomen, tot de verantwoordelijkheid van de lijnhiërarchie. Daarnaast is de studie van de maatregelen die moeten worden getroffen om diefstal van radioactieve stoffen of splijtstoffen te voorkomen een verantwoordelijkheid van de Afgevaardigde voor de Fysieke Beveiliging (Art.6 KB *Fysieke Beveiliging* 17/10/2011). Het feit dat de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling*, vanuit zijn opdracht om de lijnhiërarchie te ondersteunen en als deskundige ter zake, medewerking verleent aan deze specifieke taken, dient dan ook op geen enkele wijze de verantwoordelijkheid van de exploitant of het ondernemingshoofd en de lijnhiërarchie te kunnen verminderen. Ook het verlenen van een advies, bv. in verband met eerder vernoemd afvalregister, dient op deze wijze te worden gezien.

Het is belangrijk op te merken dat deze adviesopdracht eveneens het meten van bv. dosistempen of contaminaties omvat voor zover deze kaderen binnen het toezicht op de radiologische veiligheid van de arbeid en de arbeidsplekken met het oog op het verlenen van adviezen hieromtrent. De advies- en toezichtopdracht van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* omvat dus ook meting en karakterisatie van ioniserende straling. Het is echter de hiërarchische lijn die verantwoordelijk is voor het uitvoeren van de meet- en karakterisatiemethodes, zowel deze noodzakelijk voor de uitbating, als deze noodzakelijk voor het garanderen van de bescherming en veiligheid van de werkers actief in de gecontroleerde zones onder de verantwoordelijkheid van deze hiërarchische lijn. Het is belangrijk te noteren dat omtrent dit laatste punt de meningen binnen de werkgroep enigszins uiteen liepen. Het hier opgenomen standpunt komt echter overeen met de mening van een belangrijke meerderheid binnen de werkgroep. De overige leden van de werkgroep zijn van mening dat de verantwoordelijkheid over de metingen noodzakelijk voor het garanderen van de veiligheid van de werkers actief in de gecontroleerde zone een opdracht en de verantwoordelijkheid dient te zijn van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling*.

Binnen deze adviesopdracht horen eveneens de taken van de ADR veiligheidsadviseur (klasse 7) thuis, zodat het aangewezen is deze taken eenduidig te integreren binnen de opdracht van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling*.

Het is verder belangrijk op te merken dat deze veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* voltijds dient ter beschikking te staan voor de preventietaken (deze omvatten zowel de hier gedefinieerde adviesfunctie, als een goedkeuringsfunctie en een interventieopdracht die hierna zullen worden geïntroduceerd). Voltijdse beschikbaarheid dient echter in deze niet te worden verward met een voltijdse tewerkstelling binnen de preventie-opdracht. Zoals ook het geval is met de preventie-adviseurs binnen de IDPBW, zal ook de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* kunnen belast worden met andere taken. De voltijdse beschikbaarheid betekent echter dat op elk ogenblik de voorrang wordt gegeven aan de preventie-opdracht boven de andere verantwoordelijkheden. Voor de grotere inrichtingen, waar de opdracht van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* effectief een voltijdse opdracht is, houdt dit o.m. in dat de exploitant of het ondernemingshoofd de nodige maatregelen dient te treffen zodat in de vervanging van de voltijdse veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* steeds zou worden voorzien. In inrichtingen met een beperktere opdracht van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* is het echter meer aangewezen om deze voltijdse beschikbaarheid niet verplicht intern te organiseren. De verantwoordelijkheid dient echter steeds intern te blijven. Een externe delegatie, beperkt in de tijd, dient evenwel tot de mogelijkheden te behoren. Zie hiervoor ook verder in dit advies in de paragraaf omtrent *Uitbesteding*.

Merken we tot slot nog op dat de enige situatie waarbij geen IDPBW dient te worden ingericht binnen de organisatie, deze is van een zelfstandige die zijn werkzaamheden alleen, d.w.z. zonder enig personeel, uitvoert. Indien binnen een dergelijke structuur niet-vrijgestelde activiteiten met ioniserende straling uitgevoerd worden, zal er binnen deze structuur eveneens een veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* dienen aangesteld te worden. Het zal in dit geval uiteraard de zelfstandige zelf zijn die deze verantwoordelijkheid zal opnemen en instaat voor het garanderen van zijn eigen radiologische veiligheid en deze van de andere personen die door zijn activiteiten kunnen worden blootgesteld aan ioniserende straling.

Goedkeuringsfunctie:

Naast deze adviesopdracht is de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* belast met het voorafgaandelijk goedkeuren van ontwerpen van nieuwe installaties. Dit impliceert o.a. goedkeuring van de inplanting van nieuwe installaties in de inrichting, wijzigingen aan bestaande installaties, nieuwe procedures, werkmethodes, meet- of karakterisatietechnieken (waaronder vrijgavemethodes), experimenten, proefnemingen, proeven, behandelingen of manipulaties van welke aard dan ook, met inbegrip van het vervoer binnen of buiten de inrichting. Dit uiteraard voor wat betreft het risico op blootstelling aan ioniserende straling of het risico van criticaliteit en geldt voor zover hiertoe geen aanpassing van de bestaande vergunning nodig is. Verder is de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* belast met het goedkeuren van de verslagen omtrent de omstandigheden waarin blootstellingen bij incidenten en ongevallen plaatsvonden, alsook de maatregelen die moeten getroffen worden om incidenten en ongevallen te voorkomen.

Argumentatie: de bepalingen met betrekking tot voorafgaandelijke goedkeuring die de DFC dient te geven in een aantal situaties opgenomen in de huidige regelgeving (art. 23 ARBIS) lijkt op zich niet volledig compatibel met de hoger vermelde advies- en toezichtfunctie,

vergelijkbaar met de opdracht van een preventie-adviseur. Echter, het feit dat de DFC volgens de huidige regelgeving expliciet een voorafgaandelijke goedkeuring dient te geven voor een aantal (vaak cruciale) processen vormt net één van de sterke punten met betrekking tot het onder controle houden van de risico's verbonden aan het gebruik van ioniserende straling. De BVS onderschrijft dan ook ten volle het behoud van deze bevoegdheid en verantwoordelijkheid van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling*. Door expliciet deze opdrachten ook te voorzien verkrijgt de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* een actieve en verantwoordelijke rol inzake radiologische veiligheid toebedeeld zonder dat dit de verantwoordelijkheid van de lijnhiërarchie vermindert, wat in de huidige regelgeving in onvoldoende mate tot uiting komt, noch het toezicht door de overheid en diens verantwoordelijkheid als vergunnende instantie. Het voorzien van een dergelijke actieve rol vertaalt bovendien ook de opdracht inzake justificatie op het lokale vlak die aan de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* toekomt.

Er dient tevens te worden opgemerkt dat deze actieve rol niet incompatibel is met de functie van een preventie-adviseur binnen de IDPBW. Er bestaan vandaag in de preventieregelgeving reeds andere preventie-adviseurs die een actieve rol worden toebedeeld. De preventie-adviseur *medisch toezicht* is hier een voorbeeld (moet werkers geschikt of ongeschikt verklaren voor het uitvoeren van bepaalde taken), net als de preventie-adviseur *psychosociale aspecten* (die verplicht ingeschakeld wordt bij een formele klacht inzake pesten). Ook de in-dienst-stelling van bepaalde installaties vormt een eigenlijke goedkeuring die aan de preventie-adviseurs een actieve en verantwoordelijke rol verleent inzake beheersing van klassieke arbeidsrisico's. Het toekennen van een dergelijk actieve rol is derhalve niet incompatibel met de preventieregelgeving.

Voor wat betreft de mogelijke inhoud van deze goedkeuringsfunctie verwijzen we naar de paragraaf betreffende RPE en RPO.

Interventieopdracht:

Bovenop de advies- en goedkeuringsopdracht wordt de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* de opdracht toevertrouwd en met de nodige macht bekleed om alle mogelijke activiteiten en werkzaamheden stil te leggen wanneer een risicovolle arbeidssituatie geïdentificeerd wordt met ernstig risico voor de werkers, de bevolking of het leefmilieu.

Argumentatie: deze bepaling verduidelijkt de opdracht en de macht van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* met betrekking tot risicovolle arbeidssituaties en is volledig in lijn met de opdracht ter zake van preventie-adviseurs bij andere arbeidsrisico's. Zij is eveneens in lijn met de praktische invulling van de DFC vandaag in een aantal nucleaire en sommige radiologische installaties en wordt als een goede praktijk gezien en als een absoluut nodige voorwaarde opdat de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* zijn of haar opdracht correct zou kunnen uitoefenen.

Betreffende RPE en RPO:

De preventieopdracht van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* sluit in zekere mate aan bij de gedetailleerde taken die door de Richtlijn 59/2013/EURATOM aan de RPE worden toegekend, doch overstijgt deze wat betreft de goedkeuringsfunctie en de interventieopdracht. Een aantal van de taken van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* voorzien in dit advies zijn echter niet opgenomen in de richtlijn, waaronder zelfs enkele behorende tot de adviesfunctie.

Argumentatie: daar waar in de bovenstaande argumentatie telkens de taken en verantwoordelijkheden van de DFC uit artikel 23 van het ARBIS als referentie werden genomen, dient vandaag eerder te worden gekeken naar de opdrachten van de RPE en RPO zoals vervat in de artikels 82 en 84 van de EU Richtlijn 2013/59/EURATOM. Het is belangrijk te noteren dat de taken van radiologische veiligheid, zoals opgesomd in deze artikels van de EU Richtlijn, verdeeld dienen te worden over de lijnhierarchie en de preventiestructuur waarbij dient te worden gezorgd dat de lijnhierarchie op correcte wijze haar verantwoordelijkheid opneemt en de preventiestructuur haar opdrachten ten volle uitvoert, beide gezamenlijk onder toezicht van de Overheid. Daarbij stelt men vast dat de niet-exhaustieve opsomming van de technische inhoud van de opdrachten van de RPE in artikel 82 van de Richtlijn onderdeel vormen van het takenpakket van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling*. De BVS is echter van mening dat bepaalde van deze taken niet louter tot de adviesfunctie van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* dienen te behoren, maar expliciet tot de goedkeuringsopdracht van deze laatste. Het betreft hier:

- De indeling van de werknemers;
- De individuele en werkplek gerelateerde monitoringprogramma's en de bijhorende persoonlijke dosimetrie;
- De passende instrumenten voor stralingsmonitoring;
- De programma's voor opleiding en heropleiding van blootgestelde werknemers;
- Het onderzoek en de analyse van ongevallen en incidenten en passende corrigerende maatregelen;
- De arbeidsomstandigheden van zwangere en borstvoeding gevende werknemers.

De BVS is van mening dat de goedkeuringsopdracht van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* eveneens de goedkeuring van de werkplannen omvat. In artikel 84 van de Richtlijn zijn zowel het opstellen van, als het advies en toelichting geven bij, de werkplannen taken die door aan de RPO worden toebedeeld. De BVS is verder van mening dat ook het goedkeuren van de meettechnieken rondom vrijgave en de vrijgavedossiers en het goedkeuren van de collectieve en individuele beschermingsmiddelen onder de taken van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* vallen.

De overige onderdelen van het artikel 82 zijn onderdelen van de adviesfunctie van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling*. Aanvullend bij deze lijst dienen toegevoegd te worden: de taken met betrekking tot het transport, volgens de bepalingen vandaag opgelegd aan de ADR veiligheidsadviseur (klasse 7).

Artikel 84 van de Richtlijn beschrijft op niet-exhaustieve wijze de uitvoerende taken die aan de RPO worden toebedeeld. De BVS merkt op dat een aantal van deze uitvoerende

taken duidelijk niet tot het takenpakket van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* behoort. Het handelt hier specifiek over:

- Er voor zorgen dat werk waarbij straling betrokken is uitgevoerd wordt overeenkomstig de voorschriften van alle vastgestelde procedures of lokale regelgeving;
- Bijhouden van een adequate administratie over alle stralingsbronnen;
- Uitvoeren van periodieke beoordelingen van de toestand van relevante veiligheids- en waarschuwingssystemen;
- Nieuwe werknemers op passende wijze inleiden in de lokale regelgeving en procedures;
- Het opstellen van, en ... toelichting geven bij, werkplannen;
- De voorlichting en opleiding van blootgestelde werknemers verzorgen.

Hieruit blijkt dat de opdracht van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* zoals ze wordt opgevat in dit advies essentieel overeenkomt met de taken zoals voorzien voor de RPE in de Richtlijn 59/2013/EURATOM, waarbij echter voor een aantal taken de opdracht van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* de loutere adviesrol voorzien voor de RPE overstijgt. Deze taken behoren dan ook tot de hoger aangegeven goedkeuringsfunctie van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling*. Bovendien ontbreken er een aantal opdrachten die in dit advies worden toevertrouwd aan de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* in de lijst van artikel 82 van de EU Richtlijn, zoals hoger aangegeven. Ook de interventieopdracht ontbreekt volledig in de bepalingen in de EU Richtlijn voor wat betreft de RPE.

Voor wat betreft de taken van de RPO opgesomd in artikel 84 van de EU Richtlijn stelt de BVS vast dat de meerderheid van deze niet onder de verantwoordelijkheid vallen van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling*. Deze taken zijn eerder terug te vinden binnen de verantwoordelijkheid van de hiërarchische lijn met betrekking tot de werknemers die onder hun toezicht staan. Het geeft ook aan dat de functie van RPO zoals vastgelegd in de Richtlijn 2013/59/EURATOM eerder behoort tot de lijnhiërarchische functies. Alhoewel hieromtrent consensus bestond, wezen verschillende leden van de werkgroep er op dat deze bepaling in sommige van de Belgische inrichtingen een risico inhoudt op transfer van FTE vanuit de huidige DFC naar de lijnhiërarchie. Het is dan ook fundamenteel om er over te waken dat in alle gevallen er voldoende FTE binnen de preventiestructuur ter beschikking is om alle taken en verantwoordelijkheden op te nemen, met inbegrip van de voltijdse beschikbaarheid.

De BVS wenst te onderlijnen dat de overeenkomst tussen RPE en DFC, met het takenpakket zoals vandaag in artikel 23 opgesomd, veel minder eenduidig is. De evolutie geïnitieerd door de introductie van de concepten RPO en RPE in de Europese Richtlijn sluit derhalve ook aan bij de hertekening van het toezicht op de radiologische veiligheid zoals geschetst in dit advies.

Uitbesteding:

De taken hierboven opgesomd waarvoor de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* over onvoldoende kennis, ervaring of mankracht beschikt, kunnen in het algemeen worden gedelegeerd, geheel of gedeeltelijk, aan een externe dienst *Ioniserende Straling*. Een dergelijke delegatie vermindert echter op geen enkele wijze de verantwoordelijkheid van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling*. In functie van de categorie van de inrichting zijn er echter een aantal specifieke taken die niet kunnen worden gedelegeerd.

Argumentatie: zoals hierboven aangehaald heeft de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* een reeks advies-, goedkeuring- en interventietaken. Deze vormen de verantwoordelijkheid van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling*. Zoals in de preventieregelgeving duidelijk is gespecificeerd hoeven deze taken niet effectief uitgevoerd te worden door de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling*, afhankelijk van het competentieniveau van deze laatste. In het geval de veiligheidsadviseur onvoldoende vertrouwd is met een aantal expertises, dient deze de uitvoering van deze taken toe te vertrouwen aan een externe dienst *Ioniserende Straling* die wel over het nodige competentieniveau beschikt. Hierbij wordt echter niet de bijhorende verantwoordelijkheid overgedragen. De preventieregelgeving geeft derhalve duidelijk voorrang aan een interne aanwezigheid voor en interne verantwoordelijkheid over de preventietaken boven een absolute expertise inzake preventie van de specifieke risico's. Het is bijzonder zinvol om eenzelfde aanpak te hanteren bij de preventie van het radiologisch en nucleair risico. Deze aanpak is overigens volledig vergelijkbaar met het feit dat de bedrijfsleider de volle eindverantwoordelijkheid opneemt over alle risico's die verband houden met zijn exploitatie, echter zonder dat deze over alle expertise in alle relevante domeinen beschikt en zich hiervoor dan ook laat bijstaan door interne en externe deskundigen. Hij blijft echter ten allen tijde de eindverantwoordelijke.

Gelet op de specificiteit van het risico en de bijzondere uitgebreidheid van de verantwoordelijkheden toegekend aan de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling*, is het aangewezen om een aantal taken te reserveren die uitsluitend intern kunnen worden uitgevoerd. Het betreft hier uiteraard die opdrachten die vervat zitten in de goedkeuringsfunctie en de interventieopdracht. Deze laatste opdracht, het stilleggen van bepaalde werkzaamheden of werkposten bij rechtstreeks dreigend gevaar, is uiteraard het typevoorbeeld van een taak die intern dient te zijn verankerd. De BVS is van mening dat ditzelfde geldt voor de taken binnen de goedkeuringsfuncties. De enige uitzondering die hierop dient te worden voorzien is een mogelijke externe delegatie van deze taken aan een externe dienst *Ioniserende Straling* wanneer de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* tijdelijk niet beschikbaar is, bv. als gevolg van ziekte of vertrek uit de inrichting. Deze externe delegatie kan echter enkel worden overwogen in de inrichtingen die een lager radiologisch risico inhouden en waarin de opdracht van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* geen voltijdse opdracht inhoudt. In alle gevallen dient deze externe delegatie beperkt te zijn in de tijd.

Gelet op de omvang en de (huidige) organisatie van het overheidstoezicht, is de BVS van mening dat er geen elementen of situaties zijn waar steeds een (bijkomend) extern advies vereist is. De onafhankelijke beoordeling, extern aan de exploitant wordt duidelijk gezien

als een opdracht van de overheid. Een verplicht bijkomend extern advies wordt dan ook gezien als redundant aan het toezicht georganiseerd door de overheid.

Opleidings- en kennisvereisten:

Het opleidings- en kennisniveau van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* dient in overeenstemming te zijn met de taken die deze veiligheidsadviseur minimaal zelf dient uit te voeren, afhankelijk van de grootte van de radiologische en nucleaire risico's. Er dient derhalve te worden voorzien om de doorgedreven technische expertise te onderscheiden van de verantwoordelijkheden en taken binnen de preventieopdracht. Er dient echter ook de nodige aandacht te worden besteed aan een minimaal vereist ervaringsniveau.

Argumentatie: zoals hierboven aangehaald gaat de voorkeur naar interne aanwezigheid van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* boven de absolute expertise inzake preventie van de radiologische en nucleaire risico's. Een aangepast opleidingsniveau voor de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling*, zowel inzake stralingsbescherming als, daar waar dit relevant is, nucleaire veiligheid, dient dan ook te worden voorzien, in lijn met de taken die deze veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* minimaal zelf dient uit te voeren. De uitgebreidheid van deze taken is afhankelijk van de grootte van de radiologische en nucleaire risico's, m.a.w. de indeling van de inrichting. Er dient derhalve te worden voorzien om de doorgedreven technische expertise te onderscheiden van de verantwoordelijkheden en taken binnen de preventieopdracht.

Het is derhalve noodzakelijk om duidelijk het onderscheid te maken tussen de erkend deskundige bevoegd in de Fysische Controle, zoals vandaag voorzien in de regelgeving, en deze veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling*. De eerstgenoemde is duidelijk een expert van bijzonder hoog niveau, die over alle nodige specifieke technische expertise beschikt om alle preventietaken inzake nucleaire en radiologische risico's, afhankelijk van de categorie van de inrichting, uit te voeren. De laatst genoemde kan ook over een minder compleet arsenaal aan technische expertise beschikken en zal derhalve niet alle preventietaken zelf kunnen opnemen. Hiertoe dient deze de deskundigheid in te roepen van een externe dienst *Ioniserende Straling* die wel over de nodige competenties beschikt, wat echter op geen enkel ogenblik de verantwoordelijkheid van de interne veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* vermindert. De toegevoegde waarde van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* ligt echter in het feit dat deze steeds intern in de inrichting dient beschikbaar te zijn en hierbij een minimale takenlijst zelf dient uit te voeren. Ook zal deze, gelet op zijn eigen verantwoordelijkheden, steeds moeten in staat zijn om de externe adviezen correct te interpreteren teneinde beslissingen binnen het verantwoordelijkheidsdomein te nemen. Er dient dus steeds een minimale kennis en ervaring inzake preventie van radiologische en nucleaire risico's aanwezig te zijn intern aan de inrichting. Een bijkomend voordeel ten opzichte van de huidige regelgeving wordt gevonden in het feit dat de verantwoordelijkheden inzake radiologische veiligheid en inzake preventie van de bijhorende risico's duidelijker intern worden verankerd bij de exploitant of het ondernemingshoofd, de hiërarchische lijn en de (interne) veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling*.

De werkgroep verkoos om binnen het kader van het huidig advies nog geen concreet voorstel uit te werken met betrekking tot de precieze opleidingsniveaus die zouden kunnen

vereist worden van de veiligheidsadviseurs *Ioniserende Straling* in de verschillende categorieën van inrichtingen. BVS wenst echter wel te wijzen op de noodzaak om een evenwicht te bewaren met betrekking tot de opleidingsvereisten inzake SB en NV.

Organisatie van de IDPBW:

De bepaling dat het hoofd van de DFC verplicht eveneens de preventieadviseur belast met de leiding van de IDPBW dient te zijn, vervalt. In de plaats wordt een minimaal kennisniveau inzake radiologische veiligheid vastgelegd voor de preventieadviseur belast met de leiding van de IDPBW in functie van de categorie van de inrichting.

Argumentatie: het hoofd van de IDPBW is een administratief-hiërarchische functie belast met de coördinatie binnen de IDPBW en de deskundigheid inzake preventie die van buiten wordt ingehuurd. Hij draagt een zekere juridische eindverantwoordelijkheid voor de opdrachten van de IDPBW en dient derhalve de facto voldoende inzicht te hebben in het geheel van de preventieaspecten om deze verantwoordelijkheid te kunnen opnemen. Volgens de preventieregelgeving dient het hoofd van de IDPBW niet een expert te zijn inzake alle mogelijke risico's verbonden aan de inrichting. Enkel voor enkele specifieke hoog-risico bedrijven wordt er een minimaal kennisniveau inzake deze hoge risico's aan het hoofd van de IDPBW opgelegd. Dit minimaal opleidingsniveau maakt echter van het hoofd van de IDPBW niet noodzakelijkerwijs de deskundige-expert inzake beheersing van deze hoge risico's. Hij draagt evenwel de eindverantwoordelijkheid van de preventietaken.

Voor de radiologische bedrijven ligt het voor de hand een analoge bepaling te voorzien teneinde te garanderen dat de persoon belast met de coördinatie van de IDPBW over de minimaal benodigde kennis beschikt inzake het nucleair risico, echter zonder noodzakelijkerwijs van deze hetzelfde kennisniveau te eisen als vereist van de veiligheidsadviseur *Ioniserende Straling* in deze inrichtingen. Een trapsgewijze benadering dient hier eveneens te worden voorzien.

De werkgroep verkoos om binnen het kader van het huidig advies nog geen concreet voorstel uit te werken met betrekking tot de precieze opleidingsniveaus die zouden kunnen vereist worden van de persoon belast met de coördinatie van de IDPBW in de verschillende categorieën van inrichtingen.

Betreffende de organisatie van het toezicht door de Overheid

De Overheid houdt op onafhankelijke en systematische wijze toezicht op de radiologische veiligheid in de door haar vergunde inrichtingen. Hiertoe organiseert zij zichzelf op een dergelijke wijze dat dit toezicht op efficiënte en effectieve wijze gerealiseerd wordt. Zij kan hierbij desgewenst een gedeelte van haar taken toevertrouwen aan 1 of meerdere organisaties. Dergelijke organisaties zullen op geen enkele wijze kunnen optreden als externe dienst *Ioniserende Straling* of enige andere dienst verlenen aan exploitanten. Op deze wijze wordt steeds een strikte scheiding tussen de toezichthoudende opdrachten en de dienstverlening aan exploitanten gegarandeerd. De Overheid dient de criteria waaraan deze organisaties dienen te voldoen eenduidig vast te leggen.

Argumentatie: Het is de taak van de Overheid om zich op een zo efficiënt mogelijke wijze te organiseren teneinde een onafhankelijk systematisch toezicht effectief te realiseren. Dit toezicht bestaat uit de controle op het naleven van de regelgeving en de uitbatingvoorwaarden binnen de vergunde inrichtingen, het opleveren van installaties die een nieuwe vergunning vereisen of een uitbreiding van een bestaande vergunning en tot slot de verificatie van de goede werking van de interne veiligheidsadviseurs *loniserende Straling* en de externe diensten *loniserende Straling*. De BVS verkiest om hieromtrent momenteel geen specifieke aanbevelingen aan de Overheid te maken. De BVS is echter van mening dat de Overheid er dient over te waken dat de invulling van deze toezichtopdracht te allen tijde zo efficiënt en zo transparant mogelijk zou verlopen, zowel naar de exploitant als naar de bevolking en de politieke overheid toe. Het is daarom onontbeerlijk de taken en opdrachten die desgewenst zouden uitbesteed worden eenduidig te omschrijven en de uitbesteding van deze taken te respecteren, alsook om de criteria (technisch en financieel), waaraan de organisaties die dergelijke opdrachten uitvoeren dienen te beantwoorden, duidelijk vast te leggen. De financieringsmechanismen die hierbij zullen worden gebruikt dienen eveneens transparant en duidelijk omschreven te zijn en de efficiëntie en de onafhankelijkheid van het toezicht weerspiegelen. De wet van 21 december 2013 tot versterking van de transparantie kan hierbij zeker als leidraad dienen.

In de huidige situatie is de scheiding tussen de verantwoordelijkheden inzake radiologische veiligheid en het systematische (extern) toezicht niet volledig gegarandeerd: de opdrachten van de DFC kunnen uitbesteed worden aan een EI waarbij in dat geval geen systematisch onafhankelijk toezicht meer wordt voorzien. Bovendien sluit de huidige regelgeving niet uit dat deze externe organisaties bijkomende diensten (dosimetrie, QC medische toestellen, uitwerken van vergunningsaanvragen en veiligheidsdossiers, radiologische impactberekeningen ...) verlenen aan de exploitanten waarop ze de facto extern toezicht houden. Dit houdt onmiskenbaar een potentieel tot belangenvermenging in. Teneinde alle potentiële problemen en mogelijk negatieve perceptie te voorkomen, adviseert de BVS om een zeer duidelijke scheiding in te voeren tussen enerzijds de opdrachten verbonden aan het reglementair toezicht en anderzijds commerciële dienstverlening aan de exploitanten, waaronder het opnemen van taken als externe dienst *loniserende Straling*. Bovendien zal een duidelijke scheiding tussen de verschillende taken ook leiden tot een duidelijker begrip van de verantwoordelijkheden van alle betrokken partijen en mogelijk tot een verhoging van de deskundigheid op het terrein.

Bijlage 1. Minderheidstandpunt ingenomen door 3 leden van de werkgroep

Een aantal leden (3) van de werkgroep stellen dat ze niet helemaal akkoord kunnen gaan met de tekst van het advies zoals deze voorligt. Deze leden van de werkgroep zijn effectief een minderheid. Nochtans zijn zij lid van de werkgroep omdat ze expert zijn op het terrein en dit expertiseterrein bestrijkt meer dan 99 % van de exploitanten in België. Omdat zij vinden dat in het advies zoals het voorligt te weinig rekening gehouden wordt met de realiteit bij deze 99 % van de exploitanten wordt hieronder een kort standpunt verdedigd dat het voorliggende advies nuanceert.

Wat betreft de samenvatting van het advies stellen wij volgende nuance voor voor paragraaf 5 betreffende uitbesteding/delegatie:

“De taken waarvoor de veiligheidsadviseur Ioniserende Straling niet over voldoende kennis, ervaring of mankracht beschikt, kunnen in het algemeen worden gedelegeerd, geheel of gedeeltelijk, aan een externe dienst Ioniserende Straling. Een dergelijke delegatie vermindert echter op geen enkele wijze de verantwoordelijkheid van de exploitant. In installaties met hoog risico (typisch de huidige klasse I) zijn er specifieke taken die niet kunnen worden gedelegeerd. Bij installaties die een lager risico vertonen (typisch de huidige klasse II of III) kan de exploitant ervoor kiezen alle taken te delegeren.”

Argumentatie m.b.t. uitbesteding:

Gezien in onze visie alle taken kunnen worden uitbesteed heeft een beperking in de tijd van deze uitbesteding geen zin.

Uitbesteding (zeker in kleinere installaties) heeft het voordeel dat de permanente beschikbaarheid gegarandeerd is. Deze uitbesteding kan kaderen in de “graded approach” die andere leden van de werkgroep en leden van het bureau ook bepleitten.

In het algemeen zijn goedkeurings- of adviestaken voorafgaand aan bepaalde handelingen en hoeven deze taken niet noodzakelijkerwijs intern verankerd te zijn. Voor deze taken is kennis effectief belangrijker dan aanwezigheid.

Het versterken van de opleiding en de uitbreiding van het takenpakket van de huidige aangestelde voor bewaking richting het takenpakket van de RPO, zoals beschreven in de richtlijn 59/2013/EURATOM, moet toelaten om, intern, beter om te gaan met (acute) situaties waar een interventie op korte termijn noodzakelijk blijkt.

Wat betreft de samenvatting van het advies stellen wij volgende aanpassing aan paragraaf 8 betreffende het toezicht door de Overheid voor :

“De Overheid houdt op onafhankelijke en systematische wijze toezicht op de radiologische veiligheid in de door haar vergunde inrichtingen. Hiertoe organiseert zij zichzelf op dusdanige wijze dat dit toezicht op efficiënte en effectieve wijze gerealiseerd wordt.”

Argumentatie m.b.t. toezicht van de overheid :

Wij vinden ook dat, zoals wordt gesteld in de tekst : “De BVS verkiest om hieromtrent momenteel geen specifieke aanbevelingen aan de Overheid te maken”. Dit standpunt nemen wij in omdat de oorspronkelijke scope van de werkgroep de ‘organisatie van de Fysische Controle’ of ‘het komen tot een organisatie structuur van de stralingsbescherming in België’ omvatte (zoals vermeld in de notulen van de bureau vergaderingen van de BVS op 21.03.2014 en 09.05.2014). Dit gezegd zijnde kan het gedeelte van de argumentatie in de oorspronkelijke tekst na de hierboven vermelde zin geheel worden weggelaten. Met name de laatste paragraaf van het advies wordt als denigrerend ervaren door een belangrijk aantal leden van de BVS.

In dit opzicht lijkt het dan ook gepast om de titel van het advies te veranderen in

“Advies van de Belgische Vereniging voor Stralingsbescherming aangaande de organisatie van de stralingsbescherming in België”

Indien men stelt dat de risico’s van ioniserende straling op vergelijkbare wijze zouden moeten worden behandeld dan andere (klassieke) risico’s kan men stellen dat het toezicht van de Overheid binnen de FOD WASO zou moeten worden georganiseerd en zou het FANC de facto geen bestaansreden meer hebben. Het lijkt inderdaad niet consequent om op ‘overheidsniveau’ de risico’s (ioniserende straling vs. andere) verschillend te behandelen en op het terrein dezelfde behandelingswijze te verkiezen.

Koen Persyn (AV Controlatom)

Pascal Froment (AV Controlatom)

Jef Van Cauteren (AV Controlatom)

Bijlage 2. Artikel 23 ARBIS

Artikel 23 Fysische controle

23.1

De exploitant, en bij ontstentenis het ondernemingshoofd moet een dienst voor fysische controle inrichten, die op een algemene wijze belast is met de inrichting van en het toezicht over de nodige maatregelen om de naleving te verzekeren van de bepalingen van dit reglement, alsook van de besluiten en beslissingen van het Agentschap, genomen met toepassing van dit reglement, betreffende de veiligheid en de gezondheid van de arbeid, de veiligheid en de salubriteit van de buurt, uitgezonderd de bepalingen voorbehouden aan de medische controle.

Die controle omvat onder meer:

- 1° de afbakening en de signalisatie van de gecontroleerde zones;
- 2° het onderzoek en de controle van de bestaande beschermingsinrichtingen en -middelen;
- 3° het voorstellen van de aanvullende beschermingsmiddelen en aangepaste werkprocedures welke die dienst nodig acht; hierbij houdt hij rekening met het optimaliseringsprincipe bedoeld in artikel 20.1.1.1;
- 4° het onderzoek en de voorafgaande goedkeuring van de ontwerpen van installaties, die een gevaar voor blootstelling of criticaliteit inhouden en van hun inplanting in de inrichting, wanneer er voor die ontwerpen geen nieuwe vergunning volgens hoofdstuk II nodig is;
- 5° het onderzoek en de voorafgaande goedkeuring van de proefnemingen, proeven, behandelingen en manipulaties die wegens hun aard of de omstandigheden gevaar zouden kunnen opleveren en die niet vroeger in een gelijke vorm door de dienst voor fysische controle werden goedgekeurd;
- 6° de ontvangst van de nieuwe installaties bedoeld in punt 4 hierboven, wat de fysische controle op de bescherming betreft;
- 7° het toezicht op de juiste werking en gebruik van de meetinstrumenten;
- 8° het onderzoek en de voorafgaande goedkeuring van de ontwerpen voor het vervoer van radioactieve stoffen of splijtstoffen binnen of buiten de inrichting en die niet vroeger in een gelijke vorm door de dienst voor fysische controle werden goedgekeurd;
- 9° het toezicht op het inpakken, het laden en het lossen van radioactieve stoffen of splijtstoffen binnen de inrichting. Hiervoor gaat de dienst voor fysische controle na of de van kracht zijnde reglementaire bepalingen nageleefd worden, deze betreffende het vervoer inbegrepen;
- 10° de volgende bepalingen:
 - a) het bepalen van de intensiteit van de straling en de aanduiding van de aard van de straling in de betrokken plaatsen;
 - b) het bepalen van de radioactieve besmettingen, de aanduiding van de aard van de besmettende radioactieve stoffen, hun activiteit, hun volumetrische en oppervlakteconcentratie, hun fysische toestand en zo mogelijk hun chemische toestand;
 - c) het bepalen, in overleg met de erkende geneesheer belast met het medisch toezicht op de werknemers, externe werkers inbegrepen:
 - van de individuele doses, met inbegrip van de doses voortvloeiend uit inwendige blootstelling en deze te wijten aan blootstellingen bij ongeval, bewust aanvaarde uitzonderlijke blootstellingen en blootstellingen in noodgeval;
 - van de radioactieve besmettingen van personen die ontsmettingsmaatregelen met medische tussenkomst met zich mee hebben gebracht;
- 11° het bepalen van de omstandigheden waarin de blootstellingen bij ongeval plaatsvonden;

- 12° de studie van de nodige maatregelen om elk incident, elk ongeval, elk verlies of elke diefstal van radioactieve stoffen of splijtstoffen te voorkomen;
- 13° het onderzoek en de voorafgaande goedkeuring van de stopzetting van de activiteit en de ontmanteling van de installaties (met inbegrip van de gebouwen die deze bevatten) wanneer deze geen nieuwe vergunning vereisen overeenkomstig hoofdstuk II;
- 14° het opstellen en het bijhouden in een register, volgens de modaliteiten bepaald in artikel 23.2 hieronder, van de inventaris van de vloeibare en gasvormige radioactieve lozingen, evenals van de inventaris van de vaste radioactieve afvalstoffen, die opgeslagen zijn en verwijderd werden, de afvalstoffen die kunnen worden verwijderd, gerecycleerd of hergebruikt met toepassing van artikel 35.2 inbegrepen;
- 15° het onderzoek en de voorafgaande goedkeuring van de voorstellen tot vrijgave, de meetprocedures en -technieken om de overeenstemming met de vrijgaveniveaus na te gaan inbegrepen, voor zover die niet vroeger werden goedgekeurd met toepassing van dit reglement voor de zelfde materialen en de zelfde procedures;
- 16° de uitvoering van tests, op basis van internationaal aanvaarde normen teneinde de integriteit van elke hoogactieve ingekapselde bron te controleren en te handhaven;
- 17° de regelmatige en minstens jaarlijkse verificaties van de hoogactieve ingekapselde bronnen en in voorkomend geval de uitrusting en die de bronnen bevatten, teneinde na te gaan of deze nog aanwezig zijn op de plaats waar ze gebruikt worden of opgeslagen zijn en kennelijk nog in goede staat zijn.

23.2

De vaststellingen en bepalingen van de dienst voor fysische controle dienen aangebracht te worden hetzij in registers met genummerde bladen, hetzij op genummerde bladen in mappen bijeengebracht. Deze aangeduid in punt 10° c) van artikel 23.1 dienen evenwel rechtstreeks aan de dienst voor medische controle gemeld. Deze melding vindt onmiddellijk plaats in noodgeval.

De registers en mappen worden gedurende dertig jaar behouden op de zetel van de onderneming. Bij stopzetting van de activiteit maakt de onderneming deze documenten over aan het Agentschap.

23.3

In de inrichtingen van klasse I of in die van de andere klassen waar de fysische controle niet aan het Agentschap of een erkende instelling toevertrouwd is, wordt de dienst voor fysische controle geleid door de persoon die belast is met de leiding van de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk.

23.4

De opdrachten toevertrouwd aan het hoofd van de fysische-controledienst vermindert het gezag en de verantwoordelijkheid van het ondernemingshoofd niet.

23.5

In de inrichtingen van klasse I en de voertuigen met kernaandrijving, moet het hoofd van de fysische-controledienst een deskundige van klasse I zijn, erkend overeenkomstig de bepalingen van dit reglement.

In de inrichtingen van klasse II of III, moet het hoofd van de fysische-controledienst een erkende deskundige van klasse I of II zijn. Zo de exploitant geen dergelijke deskundige in zijn dienst heeft, moet hij op kosten van de onderneming de opdracht van de dienst voor fysische controle toevertrouwen aan het Agentschap, dat die opdracht kan toewijzen aan een erkende instelling van klasse I of II. Voor bepaalde types van inrichtingen kunnen op generieke wijze de minimale prestaties van de erkende instelling die de opdracht van de fysische controle uitoefent, door de Minister tot wiens bevoegdheid de binnenlandse zaken behoren, op voordracht van het Agentschap, worden vastgesteld.

23.6

In de ondernemingen die het vervoer van splijtstoffen onderworpen aan de speciale vergunning krachtens artikel 57 verzekeren, is het hoofd van de dienst voor fysische

controle een erkende deskundige van klasse I. In de andere ondernemingen die het vervoer van radioactieve stoffen verzekeren, is het hoofd van de dienst voor fysieke controle een erkende deskundige van klasse I of II.

Zo hij geen dergelijke deskundige in zijn dienst heeft, moet het ondernemingshoofd de opdracht van de dienst voor fysieke controle, op kosten van de onderneming, toevertrouwen aan het Agentschap of aan een door het Agentschap aangewezen erkende instelling van klasse I of II, naargelang het geval. Voor bepaalde types van vervoer kunnen op generieke wijze de minimale prestaties van de erkende instelling die de opdracht van de fysieke controle uitoefent, door de Minister tot wiens bevoegdheid de Binnenlandse zaken behoren, op voordracht van het Agentschap, worden vastgesteld.

23.7 Verdeling van de controles

De controles door de erkende instelling in de inrichtingen van klasse I en in de voertuigen met kernaandrijving moeten uitgevoerd worden door erkende deskundigen van klasse I, deze in de inrichtingen van klasse II en III, moeten uitgevoerd worden door erkende deskundigen van klasse I of II.

23.8 Controle van de inrichtingen van klasse I en van de voertuigen met kernaandrijving

De exploitant moet, op kosten van de onderneming, aan het Agentschap, dat deze opdracht aan een erkende instelling van klasse I kan toewijzen, toevertrouwen:

- 1° de bestendige controle van de goede uitvoering door de dienst voor fysieke controle van zijn opdracht. Voor de voertuigen met kernaandrijving heeft de controle door het Agentschap of de erkende instelling slechts plaats wanneer ze zich op Belgisch grondgebied of in de territoriale wateren of in de binnenwateren bevinden;
- 2° de oplevering voorzien bij artikel 6.9;
- 3° de controle en de goedkeuring van de gunstige beslissingen van de dienst voor fysieke controle betreffende de punten 4, 6, 8, 13 en 15 van artikel 23.1;
- 4° de controle en de goedkeuring van de beslissingen van de dienst voor fysieke controle betreffende punt 5 van artikel 23.1 alleen wat betreft de proefnemingen in de kernreactoren of met splijtstoffen. Deze proefnemingen mogen niet plaatsgrijpen zonder de goedkeuring van het Agentschap of de erkende instelling, die het Agentschap aanwijst;
- 5° bij vervoeractiviteiten, de bestendige bewaking van het laden, van het vervoer en van het lossen van splijtstoffen (natuurlijk en verarmd uraan uitgezonderd) in hoeveelheden die de helft van de minimale kritieke massa overschrijden.

23.9 Controle van de inrichtingen van klasse II

De exploitant moet, op kosten van de onderneming, aan het Agentschap, dat die opdracht kan toewijzen aan een erkende instelling van klasse I of II, de oplevering bepaald in artikel 15 toevertrouwen.

Zo de dienst voor fysieke controle niet rechtstreeks waargenomen wordt door het Agentschap of een erkende instelling, moet de exploitant, op kosten van de onderneming, aan het Agentschap, dat deze opdracht aan een erkende instelling van klasse I of II kan toewijzen, toevertrouwen:

- a) de controle van de goede uitvoering door de dienst voor fysieke controle van zijn opdracht. Deze controle is tenminste trimestrieel;
- b) de controle en de goedkeuring van de gunstige beslissingen van de dienst voor fysieke controle betreffende de punten 4, 6, 8, 13 en 15 van artikel 23.1.

23.10 Controle van de inrichtingen van klasse III

De exploitant moet, op kosten van de onderneming, aan het Agentschap, dat die opdracht kan toewijzen aan een erkende instelling van klasse I of II, de oplevering bepaald in artikel 15 toevertrouwen.

Zo de dienst voor fysieke controle niet rechtstreeks wordt waargenomen door het Agentschap of een erkende instelling, die het hiertoe aanwijst, moet de exploitant, op kosten van de onderneming, aan het Agentschap, dat een erkende instelling van klasse I of II kan toewijzen, toevertrouwen:

- a) de controle van de goede uitvoering door de dienst voor fysieke controle van zijn opdracht. Deze controle is tenminste jaarlijks;
- b) de controle en de goedkeuring van de gunstige beslissingen van de dienst voor fysieke controle betreffende de punten 4, 6, 8, 13 en 15 van artikel 23.1.

23.11

Het ondernemingshoofd moet aan het Agentschap of de erkende instelling, die het Agentschap aanwijst, alle inlichtingen en documenten bezorgen die nodig zijn voor het uitvoeren van hun opdracht.

23.12

Het Agentschap en de erkende instellingen die het aanwijst voor de fysieke controle, maken een inventaris op van het medisch en tandheelkundig radiologisch park, evenals van de apparatuur voor radiotherapie en nucleaire geneeskunde die zij controleren. De erkende instellingen maken hun eigen inventaris over aan het Agentschap, op het einde van elk burgerlijk jaar, onder de door deze laatste bepaalde vorm.

23.13

Het radiologisch controlesysteem zorgt voor een bescherming van de leerlingen, stagiairs en studenten die equivalent is met deze van de werknemers.

23.14

De bepalingen van dit artikel zijn tevens van toepassing op de ondernemingen waarvan sprake in artikel 5.7, maar niet op de inrichtingen van klasse IV.

Bijlage 3. Relevante artikels uit de richtlijn 2013/59/EURATOM

HOOFDSTUK II DEFINITIES

Artikel 4 Definities

Voor de toepassing van deze richtlijn gelden de volgende definities:

(73) "stralingsbeschermingsdeskundige" (RPE): een persoon of, indien de nationale wetgeving daarin voorziet, een groep personen die over de nodige kennis en ervaring beschikt en de nodige opleiding heeft genoten om stralingsbeschermingsadvies te geven, met het oog op de daadwerkelijk bescherming van personen, en van wie de bevoegdheid op dit gebied door de bevoegde autoriteit wordt erkend;

(74) "functionaris voor stralingsbescherming" (RPO): een persoon die technisch bekwaam is op het gebied van stralingsbescherming voor een bepaalde soort handelingen om toezicht te houden op de toepassing van de maatregelen voor stralingsbescherming of om deze maatregelen ten uitvoer te leggen;

HOOFDSTUK VI BEROEPSMATIGE BLOOTSTELLING

Artikel 34 Overleg met een stralingsbeschermingsdeskundige

De lidstaten verplichten de ondernemingen om stralingsbeschermingsdeskundigen op hun respectief bevoegdheidsgebied als bepaald in artikel 82 te raadplegen over de onderstaande aangelegenheden die voor de handeling relevant zijn:

- a) het onderzoeken en testen van beschermingsmiddelen en meetinstrumenten
- b) de voorafgaande kritische bestudering van de plannen voor installaties vanuit het oogpunt van stralingsbescherming;
- c) de goedkeuring voor ingebruikneming van nieuwe of gewijzigde stralingsbronnen vanuit het oogpunt van stralingsbescherming;
- d) de periodieke verificatie van de doeltreffendheid van de beveiligingsmiddelen en -technieken;
- e) de periodieke ijking van de meetinstrumenten; periodieke verificatie van de goede werking en het juiste gebruik ervan.

HOOFDSTUK VIII BLOOTSTELLING VAN DE BEVOLKING

AFDELING 1 Bescherming van leden van de bevolking en gezondheidsbescherming op lange termijn in normale omstandigheden

Artikel 68 Taken van de ondernemingen

De lidstaten verplichten de onderneming om de volgende taken uit te voeren:

- a) totstandbrenging en instandhouding van een optimale bescherming van de leden van de bevolking;
- b) goedkeuring vóór ingebruikneming van passende apparatuur en methoden voor het meten en bepalen van de blootstelling van de leden van de bevolking en de radioactieve besmetting van het milieu;
- c) controle van de doeltreffendheid en het onderhoud van de onder b) bedoelde apparatuur en toezicht op de periodieke ijking van de meetinstrumenten;
- d) het invoeren van een advies van een stralingsbeschermingsdeskundige bij de uitvoering van de onder a), b) en c) genoemde taken.

HOOFDSTUK IX ALGEMENE VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE LIDSTATEN EN DE BEVOEGDE AUTORITEITEN EN ANDERE VOORSCHRIFTEN VOOR OFFICIËLE CONTROLE

AFDELING 1 Institutionele infrastructuur

Artikel 82 Stralingsbeschermingsdeskundige

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de stralingsbeschermingsdeskundige de onderneming deskundig advies verstrekt over vraagstukken in verband met de naleving van de toepasselijke wettelijke voorschriften inzake beroepsmatige blootstelling en blootstelling van de bevolking.
2. Het advies van de stralingsbeschermingsdeskundige omvat, in voorkomend geval, zonder daartoe beperkt te zijn:
 - a) de optimalisatie en vaststelling van passende dosisbeperkingen;
 - b) plannen voor nieuwe installaties en goedkeuring vóór ingebruikneming van nieuwe of gewijzigde stralingsbronnen met betrekking tot technische controlemaatregelen, vormkenmerken, veiligheidskenmerken en signaalinrichtingen voor stralingsbescherming;
 - c) de indeling van gecontroleerde en bewaakte zones;
 - d) de indeling van de werknemers;
 - e) werkplek-gerelateerde en individuele monitoringsprogramma's en de bijhorende persoonlijke dosimetrie;
 - f) de passende instrumenten voor stralingsmonitoring;
 - g) de kwaliteitsborging;
 - h) het milieumonitoringsprogramma;
 - i) de regeling voor het beheer van radioactieve afvalstoffen;
 - j) de maatregelen voor de preventie van ongevallen en incidenten;
 - k) voorbereiding en reactie op blootstelling in noodsituaties;
 - l) programma's voor opleiding en heropleiding van blootgestelde werknemers;
 - m) onderzoek en analyse van ongevallen en incidenten en passende corrigerende maatregelen;
 - n) arbeidsomstandigheden van zwangere en borstvoeding gevende werknemers;
 - o) de opstelling van passende documentatie zoals een voorafgaande risicobeoordeling en schriftelijke procedures.
3. Indien nodig onderhoudt de stralingsbeschermingsdeskundige contact met de medisch-fysisch deskundige.
4. Aan de stralingsbeschermingsdeskundige kan, indien dat is voorzien in de nationale wetgeving, worden opgedragen werknemers en leden van de bevolking te beschermen tegen straling.

Artikel 84 Functionaris voor stralingsbescherming

1. De lidstaten bepalen voor welke handelingen een functionaris voor stralingsbescherming moet worden aangesteld om binnen een onderneming stralingsbeschermingstaken te verrichten of te superviseren. De lidstaten eisen dat de ondernemingen aan de functionarissen voor stralingsbescherming de nodige middelen ter beschikking stellen om hun taken uit te voeren. De functionaris voor stralingsbescherming rapporteert rechtstreeks aan de onderneming. De lidstaten kunnen van werkgevers van externe werknemers verlangen dat zij een functionaris voor stralingsbescherming aanwijzen om relevante stralingsbeschermingstaken met betrekking tot de bescherming van hun werknemers te verrichten of te superviseren.
2. Naargelang de aard van de handeling kunnen de taken van de functionaris voor stralingsbescherming in het bijstaan van de onderneming het volgende omvatten:
 - a) ervoor zorgen dat het werk waarbij straling betrokken is, wordt uitgevoerd overeenkomstig de voorschriften van alle vastgestelde procedures of lokale regelgeving;

- b) toezien op de uitvoering van het werkplekgerelateerde monitoringsprogramma;
- c) een adequate administratie over alle stralingsbronnen bijhouden;
- d) periodieke beoordelingen uitvoeren van de toestand van relevante veiligheids- en waarschuwingssystemen;
- e) toezien op de uitvoering van het individuele monitoringsprogramma;
- f) toezien op de uitvoering van het gezondheidstoezichtsprogramma;
- g) nieuwe werknemers op passende wijze inleiden in de lokale regelgeving en procedures;
- h) advies en toelichting geven bij werkplannen;
- i) werkplannen opstellen;
- j) verslag uitbrengen aan het lokale management;
- k) meewerken aan maatregelen voor de preventie, voorbereiding en reactie op blootstelling in noodsituaties;
- l) de voorlichting en opleiding van blootgestelde werknemers verzorgen;
- m) contact onderhouden met de stralingsbeschermingsdeskundige.

3. De taak van de functionaris voor stralingsbescherming kan worden vervuld door een stralingsbeschermingsafdeling in een onderneming of door een stralingsbeschermingsdeskundige.

Bijlage 4. Leden van de BVS die deelnamen aan de vergaderingen van de werkgroep

Philippe Antoine, SCK
 Niki Bergans, UZ Gasthuisberg
 Peter Covens, VUB
 Martine Declair, SECUREX
 Gilbert Eggermont, BVS
 Pascal Froment, AVC
 Paul Gielen, Belgoprocess
 Benoit Lance, Electrabel
 Chantal Mommaert, BelV
 Koen Persyn, AVC
 Jean-Paul Samain, BVS
 Michel Sonck, FANC, voorzitter
 Els Thoelen, Electrabel
 Jef Van Cauteren, AVC
 Jo Van Regemorter, ZNA
 Christian Woiche, ULB
 An Wollebrants, KUL